

Η ΜΕΓΑΛΗ ΛΗΣΤΕΙΑ

Αθανάσιος Χ. Παπανδρόπουλος

7 Νοεμβρίου, 2011

Το άρθρο δημοσιεύτηκε στο τεύχος Νοεμβρίου 2011 της *Athens Review of Books*, τίτλο «Η μεγάλη ληστεία»

1. Ο σοσιαλισμός της αστακομακαρονάδας

Είναι μία βροχερή Τετάρτη του Φεβρουαρίου 1981. Το βράδυ, σε μια ψαροταβέρνα του Χαλανδρίου, στον δρόμο προς Χολαργό, κοντά στο σπίτι του Χαρίλαου Φλωράκη, Γενικού Γραμματέα τότε του ΚΚΕ, συνευρίσκονται οι Ανδρέας Παπανδρέου, αρχηγός του ΠΑΣΟΚ, Άκης Τσοχατζόπουλος, Γεράσιμος Αρσένης, Κωστής Βαϊτσος, Βάσω Παπανδρέου, Μένιος Κουτσόγιωργας και ο μετέπειτα δήμαρχος Χαλανδρίου Νίκος Πέρκιζας. Ο Ανδρέας Παπανδρέου είναι σίγουρος για την εκλογική νίκη του «Κινήματος» στις εκλογές του Οκτωβρίου και η συζήτηση είναι πού θα βρεθούν τα απαραίτητα κεφάλαια για να μοιραστούν στις ορδές των «μη προνομιούχων» που ανυπόμονοι περιμένουν την ώρα της μεγάλης εισβολής. (Διαβάστε το όλο. Θα αυξηθεί κατακόρυφα η οργή σας και δεν θα πιστεύετε τις αποκαλύψεις οι οποίες λόγω του έγκριτου δημοσιογράφου είναι όλες τεκμηριωμένες.

«Πρόεδρε, δεν υπάρχει πρόβλημα», λέει ο Γεράσιμος Αρσένης, μετέπειτα «τσάρος της οικονομίας», στον ιδρυτή του ΠΑΣΟΚ. *«Το διεθνές σύστημα»*, επιμένει, *«έχει μεγάλη ρευστότητα και θα βρούμε αρκετό χρήμα να φέρουμε στην Ελλάδα. Εξάλλου, τα επιτόκια είναι χαμηλά, όπως και το ελληνικό δημόσιο χρέος. Υπάρχουν έτσι περιθώρια να αντιμετωπίσουμε και αιτήματα για παροχές, αλλά και μία πιθανή φυγή κεφαλαίων στις ξένες τράπεζες από βιομηχάνους και μεγαλοεισαγωγείς...»*.

«Δηλαδή λεφτά υπάρχουν, Μάκη», τονίζει ευχαριστημένος ο Ανδρέας Παπανδρέου. *«Θα μπορέσουμε έτσι να δείξουμε στον λαό ότι μοιράζουμε χρήμα. Ποιος ποτέ θα μάθει ότι αυτό είναι δανεικό... Θα λέμε σε όλους τους τόνους ότι είναι το χρήμα του κατεστημένου, που τώρα ανήκει στους Έλληνες...»*, προσθέτει ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ και δείχνει να απολαμβάνει το ούισκι που πίνει.

«Οι γιαπωνέζικες τράπεζες ψοφάνε να δανείζουν χρήμα στην Ευρώπη, κύριε πρόεδρε», λέει στον Ανδρέα Παπανδρέου ο Κωστής Βαϊτσος, που είχε διεθνή εμπειρία από τη συμβουλευτική θητεία του σε χώρα της Λατινικής Αμερικής. Γνώριζε επίσης ο ίδιος – όπως και ο Ανδρέας Παπανδρέου – ότι στην διεθνή κεφαλαιαγορά κυκλοφορούσε και άφθονο μαύρο αραβικό χρήμα σε πετροδολάρια, που άλλο που δεν ήθελε να τοποθετηθεί σε χώρες όπως η Ελλάδα. Το χρήμα αυτό ήταν καλοδεχούμενο από τον Ανδρέα Παπανδρέου, ο οποίος ήθελε να το χρησιμοποιήσει για να εξαγοράσει στην κυριολεξία ψήφους και οπαδούς, ώστε να μονιμοποιήσει την παραμονή του στην εξουσία. Αυτό ήταν το μεγάλο όραμά του και, για να το αναλύσει κανείς, απαιτούνται πολλές σελίδες.

Με απλά λόγια, λέμε ότι, όταν το 1974 ο Ανδρέας Παπανδρέου ίδρυσε το ΠΑΣΟΚ, δύο πράγματα τον ενδιέφεραν: **Πρώτον**, να διαλύσει την μισητή του – όπως είχε αποκαλύψει στον γράφοντα – Ένωση Κέντρου-Νέες Δυνάμεις (ΕΚΝΔ) και, **δεύτερον**, να καταλάβει την εξουσία. Επειδή μάλιστα γνώριζε ότι δεν θα μπορούσε να καταλάβει την εξουσία υποσχόμενος σοσιαλδημοκρατικού τύπου μεταρρυθμίσεις, οι οποίες εξάλλου ήσαν μέσα στο πρόγραμμα της ΕΚΝΔ, εφάρμοσε μία ριζοσπαστική, λαϊκιστική, τριτοκοσμικού τύπου στρατηγική, αξιοποιώντας τα κατώτατα δυνατά ερείσματα και ένστικτα που μπορεί να διαθέτει ένας λαός.

Σπουδασμένος στην Αμερική και οικονομολόγος, επηρεασμένος από τη σχολή της οικονομετρικής προσέγγισης των πραγμάτων, ο Ανδρέας Παπανδρέου –ο οποίος απεχθανόταν την Ευρώπη και την κουλτούρα της– ήταν ένας πολιτικός με ικανότητα τολμηρών τακτικών ελιγμών, που μπορούσε με άνεση να κινείται στρατηγικά στη βάση ορθολογικών επιλογών. Ένα σημαντικό την εποχή εκείνη στέλεχος του Κινήματος χαρακτήριζε τον αρχηγό του ΠΑΣΟΚ «κινούμενο ηλεκτρονικό υπολογιστή». Μελετούσε κάθε κίνησή του και, κυρίως, στην Αμερική είχε διδαχθεί από ειδικούς επικοινωνιολόγους να καταλαβαίνει την ψυχολογία του όχλου, να συνθηματολογεί και να μπορεί να διαισθάνεται **τι θέλει να ακούσει ο ακροατής**.

«Υστερα», γράφει ο **Στάμος Ζούλας**, «ο Ανδρέας είχε διαπιστώσει ότι στην Ελλάδα η πιθανότητα να αποκτήσει κάποιος δημοσιότητα είναι η εκπροσώπηση απόψεων με τρόπο που να διεγείρει, που να συγκινεί, και ιδιαίτερα σε θέματα που το συναισθηματικό στοιχείο είναι πολύ έντονο». Ακόμη και όσα οι πολιτικοί του αντίπαλοι θεωρούσαν ως ανεργμάτιστη πολιτική και οβιδιακές μεταμορφώσεις, στην ουσία δεν ήταν παρά ένας συνειδητός και προσχεδιασμένος τακτικισμός που είχε ως πρωταρχικό –αν όχι αποκλειστικό– στόχο την κατάληψη της εξουσίας»[1]. Και η τελευταία όντως κατελήφθη τον Οκτώβριο του 1981 και έμελλε να κρατήσει, την πρώτη περίοδο, το ΠΑΣΟΚ και τον αρχηγό του στο τιμόνι της χώρας έως τον Ιούλιο του 1989.

2. Η δημιουργία των μηχανισμών

Εννέα χρόνια παραμονής στην εξουσία ήσαν αρκετά για το ΠΑΣΟΚ και τον ιδρυτή του να δημιουργήσουν αρθρώσεις και καταστάσεις που δύσκολα θα μπορούσαν αρθούν από φιλελεύθερες πολιτικές δυνάμεις. Ακόμα χειρότερα, την πασοκική περίοδο εμπεδώθηκε στην Ελλάδα και μία αντιδραστική τριτοκοσμική ιδεολογία η οποία σήμερα μόνον δεινά επιφυλάσσει στη χώρα. Εξάλλου, η ιδεολογία αυτή, σύμφωνα με τα γνωστά από τα ολοκληρωτικά καθεστώτα πρότυπα, χρησίμευε ως άλλοθι στους μηχανισμούς που έπαιρναν σάρκα και οστά στην Ελλάδα σε αντικατάσταση του αποκαλούμενου «κράτους της δεξιάς». Μετά λοιπόν την επιχείρηση του Φεβρουαρίου 1982, όταν μία Κυριακή οι πρασινοφρουροί έκαναν δοκιμή πραξικοπήματος, σταδιακά εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα μηχανισμοί του πασοκικού κράτους που δημιουργούσαν και νέες κοινωνικο-οικονομικές αρθρώσεις.

Κοντολογίς, ο Ανδρέας Παπανδρέου επεδίωξε –και σε μεγάλο βαθμό κατάφερε– να δημιουργήσει μία φιλική προς το ΠΑΣΟΚ μεσαία τάξη, εσωστρεφή και εχθρική προς κάθε φιλελεύθερη και ευρωπαϊκή ιδέα. Επρόκειτο για μία τάξη που διψούσε για χρήμα, αλλά ήθελε να το αποκτήσει χωρίς κόπο και, κυρίως, όχι μέσα από μηχανισμούς της αγοράς και του οικονομικού ανταγωνισμού που συνεπάγεται η ελεύθερη οικονομία.

Έτσι, την περίοδο 1981-1985, εισρέουν στην Ελλάδα απίστευτα ποσά, δανεισμένα από ξένες τράπεζες, κυρίως ιαπωνικές, και δαπανώνται ασυστόλως στο όνομα της «καμένης γης», για να εκκολαφθεί η πασοκική εξουσία, η οποία ήταν και σαφέστατου τριτοκοσμικού χαρακτήρα. Την προαναφερόμενη περίοδο, η Ελλάδα δανείστηκε από το εξωτερικό περί τα 50 δισ. δολάρια, παράλληλα δε εισέπραξε και άλλα 26 δισ. δολάρια από κοινοτικές επιδοτήσεις. Μέσα σε μία τετραετία, δηλαδή, η χώρα είχε δεχθεί το ισόποσο ενός έτους Ακαθάριστου Εγχωρίου Προϊόντος (ΑΕΠ). Όσο για το δημόσιο χρέος της, από 28% του ΑΕΠ το 1980, είχε εκτιναχθεί στο 47,8% στα τέλη του 1985[2]. Είχε, δηλαδή, σχεδόν διπλασιασθεί χωρίς να γίνει στη χώρα ούτε ένα έργο! Αντιθέτως, η κατανάλωση είχε πάει στα ύψη, με αποτέλεσμα την αλματώδη άνοδο του ισοζυγίου εξωτερικών συναλλαγών, το έλλειμμα του οποίου έφθασε να αντιπροσωπεύει το 14,5% του ΑΕΠ και να είναι το υψηλότερο κατά κεφαλήν στον κόσμο!

Στο επίπεδο της παραγωγής, όμως, η Ελλάδα υποχωρεί σημαντικά, οι εξαγωγές της παραμένουν στάσιμες, ενώ η βιομηχανία της ξεφτίζει και σταδιακά χάνεται. Το ΠΑΣΟΚ, ωστόσο, εδραιώνεται κοινωνικά και εξαγοράζει ψήφους, συνειδήσεις, συνδικαλιστικές οργανώσεις, αγροτικούς συνεταιρισμούς, δήμους, κοινότητες. Όπως ψιθυρίζεται στους ευρωπαϊκούς διαδρόμους, το «Κίνημα» του Ανδρέα Παπανδρέου αποκτά καθεστωτικό χαρακτήρα και το ότι παραμένει στην Ευρώπη οφείλεται στο χρήμα που εισρέει στην Ελλάδα από τα διάφορα κοινοτικά Ταμεία. Τα τελευταία χρησιμοποιούνται για πλουσιοπάροχες επιδοτήσεις ημέτερων αγροτών, συνδικαλιστών, δημοσιογράφων, επιχειρηματιών, εκδοτών, ανώτερων και ανώτατων στελεχών επιχειρήσεων και, βεβαίως, κομματικών μηχανισμών.

Δημιουργείται έτσι σταδιακά ένα παρακράτος μαφιόζικου τύπου, το οποίο διεισδύει όλο και βαθύτερα στην πολιτική και κυριολεκτικά μολύνει τη δημοκρατία. Απίθανοι και αδίστακτοι εκπρόσωποι αυτού του παρακράτους δημιουργούν δίκτυα επικοινωνίας και επιρροής και αξιοποιούν στο έπακρο μια φαύλη «προοδευτική» δημοσιογραφία και ακόμα πιο φαύλους βαρώνους των μέσων μαζικής επικοινωνίας (ΜΜΕ). Αν δε κατά καιρούς τα σκάνδαλα, οι καταχρήσεις και οι λεηλασίες αυτού του παρακράτους βγαίνουν στη δημοσιότητα, αυτό οφείλεται αποκλειστικά σε εσωτερικούς ανταγωνισμούς και σε προσωπικές έριδες των ανθρώπων που δεσπόζουν στο παρακράτος. Τι να πρωτοθυμηθεί κανείς... Ο Κοσκωτάς, ο Μαυράκης, ο Σταματελάτος, η Αγγρέξ, τα καλαμπόκια, η Προμέτ, ο Οργανισμός Ανασυγκροτήσεως Επιχειρήσεων είναι μερικά από τα 200 σκάνδαλα του ΠΑΣΟΚ που είχε καταγράψει ο Γιάννης Λάμπσας και είχε περιγράψει αναλυτικά σε άρθρα του στα τότε Επίκαιρα του Γιάννη Πουρνάρα.

Συγκλονιστικά και απολύτως ηλεγμένα στοιχεία για εκείνη την περίοδο περιέχονται σε ένα αποκαλυπτικό και πολύ σημαντικό βιβλίο του Δημήτρη Στεργίου, αρχισυντάκτη του Οικονομικού Ταχυδρόμου την εικοσαετία 1979-1999 και διευθυντή σύνταξης του ίδιου περιοδικού το 2000. Στο βιβλίο **Το Πολιτικό Δράμα της Ελλάδος 1981-2005**[3], ο συγγραφέας προέβλεπε την πτώχευση της χώρας από το 1989, όταν στην ουσία η Ελλάδα είχε απειληθεί με αποβολή από την Ευρωπαϊκή Ένωση – χωρίς να ιδρώσει κανενός το αυτί. Την αποκάλυψη αυτή είχε κάνει ο υπογράφων από τις στήλες του **Οικονομικού Ταχυδρόμου**, δεχόμενος τόνους ύβρεων και λάσπης από τους πραιτωριανούς της «Αλλαγής».

Την ώρα, λοιπόν, που κάποιοι ψάχνουν για «επαχθή χρέη» και παραπλανούν τον κόσμο, θα πρέπει κάποια πράγματα να τα δούμε από κοντά. Ειδικότερα δε θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι σε μία χρεοκοπία δεν υπάρχουν αμέτοχοι – κυρίως όταν η χρεοκοπία είναι απότοκος συλλογικής ληστείας, τους καρπούς της οποίας άλλοι γεύονται περισσότερο, άλλοι λιγότερο και κάποιοι ίσως καθόλου.

3. Αριθμοί και γεγονότα

Ο υπογράφων δέχεται ότι τα τριανταπέντε τελευταία χρόνια αρκετοί πολιτικοί πλούτισαν και κάποιοι υπερπλούτισαν ασκώντας το επάγγελμα του «εκπροσώπου του λαού». Δέχεται επίσης ότι στο πολιτικό μας σύστημα υπάρχει αυξημένη διαφθορά. Όλα αυτά, σε μία δημοκρατία είναι ανιχνεύσιμα και κολάσιμα. Γι' αυτό, «επαχθή χρέη» υπάρχουν και αναγνωρίζονται μόνον στις δικτατορίες τριτοκοσμικού και κομμουνιστικού τύπου. Αντιθέτως, στη δημοκρατία, η διαφάνεια – η οποία είναι και ένας από τους όρους λειτουργίας της – αποτελεί αντίδοτο στη διαφθορά και ενίστε την αποτρέπει.

Ωστόσο, ειδικά στην χώρα μας, υπάρχει μία άλλη, και πραγματική, διάσταση «επαχθούς χρέους» την οποίαν ουδείς τολμά να αναφέρει και, ακόμη περισσότερο, να αναδείξει. Γι' αυτό, στο παρόν κείμενο θα προσπαθήσουμε να δώσουμε μία μερική

διάσταση αυτού του «επαχθούς χρέους» προβάλλοντας στοιχεία που με πολύ κόπο αναζητήσαμε και καταγράψαμε.

Επισημαίνουμε, έτσι, ότι από το 1979 έως και το 2010 έγιναν στην Ελλάδα **5.280** γενικές και κλαδικές απεργίες, σε ποσοστό **96%** του δημόσιου τομέα, με αποτέλεσμα να χαθούν **1.385** ημέρες εργασίας. Σε σημερινά ευρώ, το κόστος αυτών των εργασιμων ημερών, που είναι 45 τον χρόνο, αντιστοιχεί σε **135** δισ. ευρώ, ήτοι στο 39% του συνολικού δημόσιου χρέους της χώρας ή στο 55% των χρεών των ασφαλιστικών ταμείων. Σημειώνουμε ότι οι απεργούντες ναι μεν δεν προσήλθαν στην εργασία τους, πλην όμως εισέπραξαν το σχετικό ημερήσιο κόστος της τελευταίας – και το συνολικό αυτό ποσόν είναι αδύνατον να υπολογισθεί. Σίγουρα, όμως, σωρευτικά αντιπροσωπεύει κάποια δισεκατομμύρια ευρώ.

Οι περισσότερες από τις προαναφερθείσες απεργίες – **ο αριθμός των οποίων είναι τριπλάσιος του αντιστοίχου κοινοτικού μέσου όρου πριν τη μεγάλη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ενώσεως (ΕΕ)** – είχαν εκβιαστικό χαρακτήρα και κατέληξαν στην απόσπαση απίθανων προνομίων. Τα τελευταία –όπως, για παράδειγμα, τα δωρεάν ταξίδια με την Ολυμπιακή Αεροπορία όλων των μελών των οικογενειών των εργαζομένων (;) στην εταιρεία, στην πρώτη θέση– επιβάρυναν, σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, το κόστος παραγωγής της ελληνικής οικονομίας κατά 4% του ΑΕΠ περίπου. Έτσι, σωρευτικά τα τριάντα τελευταία χρόνια η ελληνική οικονομία επιβαρύνθηκε με άλλα 140 δισ. ευρώ, χάνοντας ταυτοχρόνως και σημαντικό μέρος από την ανταγωνιστικότητά της. Στην απώλεια αυτή θα πρέπει να προστεθεί και η κατά 2% σωρευτική επιβάρυνση του ΑΕΠ από τα κλειστά επαγγέλματα, η οποία επίσης υπολογίζεται σε άλλα **120** δισ. ευρώ.

Επίσης, από το 1993, μετά την πτώση της κυβερνήσεως Κωνσταντίνου Μητσοτάκη, έως και το 2009, προσελήφθησαν στην ευρύτερο δημόσιο τομέα περί τα **600.000** άτομα, με αποτέλεσμα το κόστος του δημόσιου τομέα να επιβαρυνθεί με το απίστευτο ποσόν των 500 δισ. ευρώ – κόστος το οποίο ξεπέρασε κατά τέσσερις ποσοστιαίες μονάδες το αντίστοιχο μέσο της ΕΕ των 15 χωρών-μελών. Το ποσοστό αυτό σήμερα αντιπροσωπεύει 11 δισ. ευρώ ετησίως και είναι η βασική αιτία της δημιουργίας δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Ακόμα χειρότερα, επιβαρύνει και την εξυπηρέτηση του δημόσιου δανεισμού σε επίπεδα που είναι δύσκολο να υπολογισθούν.

Στις παραπάνω απίστευτες επιβαρύνσεις θα πρέπει να προσθέσουμε και την χορήγηση στην Ελλάδα **180.000** συντάξεων με μηδενική ανταπόδοση, οι οποίες σε μία εικοσαετία επιβάρυναν το υπερχρεωμένο ασφαλιστικό σύστημα της χώρας με 24 δισ. ευρώ, στα οποία θα πρέπει να προστεθούν και κάποια δισεκατομμύρια εφάπαξ.

Την περίοδο 1990-2009 καταγράψαμε επίσης για την Αθήνα 180 δήθεν φοιτητικές διαδηλώσεις, οι οποίες κατέληξαν σε καταστροφές δημόσιας και ιδιωτικής περιουσίας και σε λεηλασίες πανεπιστημιακών ιδρυμάτων ανυπολογίστου αξίας. Την εικοσαετία αυτή, οι καταστροφές που προκλήθηκαν μόνον στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο υπολογίζονται στα 30 εκατ. ευρώ σωρευτικά, συμπεριλαμβανομένων και των κλοπών επιστημονικού υλικού. Από κοινωνικής δε πλευράς, οι βάρβαρες αυτές εκδηλώσεις οδήγησαν σε απώλειες δεκάδων χιλιάδων θέσεων εργασίας στο κέντρο της Αθήνας και στο κλείσιμο περίπου 10.000 εμπορικών και άλλων επιχειρήσεων.

Αποκαλυπτικά επίσης στοιχεία για το μέγεθος της μεγάλης ληστείας μπορεί να εντοπίσει κανείς σε ένα θαυμάσιο βιβλίο του αείμνηστου Νικολάου Θέμελη, υπουργού Προεδρίας στην Οικουμενική Κυβέρνηση Ζολώτα το 1990, με τίτλο Τον δρόμον τετέλεκα [4]. Στο βιβλίο αυτό, ο συγγραφέας, που ήταν και πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, περιγράφει τις απίστευτες εμπειρίες του. Σε οποιαδήποτε δημοκρατική και ευνομούμενη χώρα, το βιβλίο αυτό θα είχε προκαλέσει θύελλα αντιδράσεων και εισαγγελικών επεμβάσεων. Εν Ελλάδι πέρασε απαρατήρητο. Ο λόγος απλός και ευκόλως κατανοητός: ο

συγγραφέας περιγράφει όργανα καταχρήσεων και σπαταλών στη δημόσια διοίκηση και αναφέρει σοβαρότατες ατασθαλίες σε δήμους και κοινότητες. Ατασθαλίες που, συνολικά, ξεπερνούσαν τα 20 δισ. δραχμές την εποχή εκείνη.

Το ποσόν αυτό, βέβαια, ανεβαίνει σε αστρονομικά ύψη αν διαβάσει κανείς τις εκθέσεις του Λ. Ρακιντζή, Επιθεωρητού Δημοσίας Διοικήσεως, ο οποίος, στην γνωστή έκθεσή του, περιγράφει τα σημεία και τέρατα που συμβαίνουν στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοικήσεως, στις πολεοδομίες, στα Ελληνικά Ταχυδρομεία και γενικά σε δημόσιους οργανισμούς. Σύμφωνα με υπολογισμούς του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Αναπτύξεως (ΟΟΣΑ), **το κόστος της διαφθοράς στην ελληνική δημόσια διοίκηση αντιπροσωπεί περί το 2% του Ακαθάριστου Εγχωρίου Προϊόντος (ΑΕΠ) της χώρας**, ήτοι, με τα σημερινά δεδομένα, ένα ποσόν της τάξεως των 5 δισ. ευρώ. Έτσι, σε επίπεδο τριακονταετίας, φθάνουμε αισίως τα 120 δισ. ευρώ.

Είναι, λοιπόν, ηλίου φαεινότερον ότι το ελληνικό δημόσιο χρέος είναι όντως «επαχθές», όχι όμως για τους λόγους που επικαλούνται κάποιοι νομικοί, που, υποκρίνονται ότι τώρα ανακαλύπτουν τον τροχό της διαφθοράς και της γραφειοκρατικής ασυδοσίας. Αυτοί που αναζητούν ενόχους και αποδιοπομπαίους τράγους για το αποκαλούμενο ελληνικό «επαχθές χρέος» και απειλούν με μηνύσεις και άλλα παρόμοια, καλά θα έκαναν να μάθουν ...γραφή και ανάγνωση. Το ελληνικό δημόσιο χρέος είναι το γνήσιο προϊόν της καταληστεύσεως του δημοσίου πλούτου από συντεχνίες, συνεταιρισμούς, συνδικαλιστικά σωματεία, δημόσιες επιχειρήσεις και κρατικοδίαιτους επιχειρηματίες. Όλος αυτός ο εσμός της ελληνικής, σοβιετικού τύπου, κλεπτοκρατίας δίνει σήμερα τον υπέρ πάντων αγώνα για να καταρρεύσει η χώρα. Είναι η μόνη ελπίδα τους. Διότι, μία ελληνική κατάρρευση θα αφήσει άθικτους όλους τους μηχανισμούς της διαφθοράς και θα ενισχύσει τις εξουσίες των συντεχνιών.

Για παράδειγμα, επιχειρηματίες που τροφοδοτούν τις διάφορες φιλολογίες περί επιστροφής στην δραχμή, είναι ξεκάθαρο τι επιδιώκουν. Έχοντας τεράστια χρέη στο εσωτερικό και γερές καταθέσεις στο εξωτερικό, σε περίπτωση που η Ελλάδα επιστρέψει στη δραχμή νομίζουν ότι θα εξοφλήσουν τα χρέη τους σε υποτιμημένες δραχμές, εισάγοντας υπερτιμημένα ευρώ. Θα συμβεί, δηλαδή, ό,τι συνέβη στην πάλαι ποτε Σοβιετική Ένωση, στην οποία οι ολιγάρχες της νομενκλατούρας αγόρασαν σχεδόν τα πάντα με υπερτιμημένα έναντι του ρουβλίου δολάρια που είχαν φυγαδεύσει στο εξωτερικό την περίοδο του κομμουνιστικού καθεστώτος. Με το χρήμα αυτό οι ολιγάρχες, όχι μόνον απέκτησαν αμύθητες περιουσίες, αλλά εγκατέστησαν και τις δικές τους πολιτικές εξουσίες. Έτσι, η σημερινή Ρωσία ελέγχεται από τους ολιγάρχες του χρήματος και αυτούς που αποτελούν το πολιτικό τους σκέλος.

Αυτό το μοντέλο «οραματίζονται» κάποιοι και για την Ελλάδα, γι' αυτό και επιδιώκουν με κάθε μέσον να την αποκόψουν από την Ευρώπη. Δηλαδή, πέρα από τη μεγάλη ληστεία, οι κύκλοι αυτοί επιχειρούν σήμερα και μία πολιτικο-θεσμική ανατροπή. Το θέμα είναι τεράστιο και οι διάφορες πτυχές του θα αναδεικνύονται όλο και πιο αδρά όσο κυλά ο χρόνος. Και ο χρόνος κυλά εφιαλτικά γρήγορα.

[1] Στάμος Ζούλας, *Όσα δεν έγραψα...*, Καστανιώτη, Αθήνα 2003, σ. 96.

[2] Το καλοκαίρι του 1985 η χώρα έφθασε στο χείλος της κατάρρευσης, όπως περιέγραψε ο τότε διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Δ. Χαλικιάς. Βλ. τη μαρτυρία του σε συνέντευξη στον Π. Βασιλόπουλο (*Οικονομικός Ταχυδρόμος*, 8.1.1988), η οποία παρατίθεται στο σχετικό άρθρο μου «Από το 1985 προβλεπόταν η πτώχευση», που είναι διαθέσιμο στο <http://tiny.cc/j3jax>

[3] Δημήτρης Α. Στεργίου, *Το πολιτικό δράμα της Ελλάδος 1981-2005*, Παπαζήση, Αθήνα 2005.

[4] Νικόλαος Θέμελης, *Τον δρόμον τετέλεκα*, Ι. Σιδέρης, Αθήνα 1998.